

Smog

Na een regenachtig begin werd het toch nog een mooie zomer. Begin augustus was het zelfs zo warm dat er soms smog ontstond. 'Smog' is een bijzonder woord: het is een porte-manteau (een 'samensmelting') van 'smoke' en 'fog'.

1. Welk woord is nog meer een porte-manteau?
 - a. Dierenpolitie.
 - b. Joggen.
 - c. Ledlamp.
 - d. Motel.

Paarse Krokodillentranen

Deze zomer was er veel media-aandacht voor het online spel Paarse Krokodillentranen. Dat spel zoekt moderne varianten van bestaande spreekwoorden. De bedenkers hopen dat mensen zo meer spreekwoorden gaan gebruiken. Een van de nieuwe varianten is 'De ware kenner reaguurt'.

2. Welk ouderwets spreekwoord hoort bij deze nieuwe variant?
 - a. 'De aanval is de beste verdediging.'
 - b. 'De beste stuurder staat aan wal.'
 - c. 'Hoge bomen vangen veel wind.'
 - d. 'In het land der blinden is eenoog koning.'

Expats

Deze zomer trokken Haagse expats aan de bel. Expats zijn mensen die tijdelijk in Nederland wonen en werken, en die dus een andere moedertaal hebben dan het Nederlands. Een taalinstituut deed namens de expats een verzoek aan alle Nederlanders.

3. Wat vroegen de expats aan de Nederlanders?

- a. Om heel langzaam Nederlands tegen ze te spreken.
- b. Om in hun bijzijn altijd naar het Engels over te schakelen.
- c. Om niet meteen Engels tegen ze te gaan spreken.
- d. Om te respecteren dat zij geen Nederlands leren.

Meertalig

De scholen zijn weer begonnen. Naast Nederlands en Engels krijg je les in nog minstens één vreemde taal. Dat past bij de doelstelling van de Europese Unie: iedereen zou zijn moedertaal plus twee andere talen moeten spreken.

4. Wat speelt de belangrijkste rol bij het leren van een nieuwe taal?
 - a. De kwaliteit van je docent.
 - b. Je leeftijd.
 - c. Je geslacht.
 - d. De moeilijkheidsgraad van de nieuwe taal.

Ontmaskerd

Het boek van Robert Galbraith verkocht niet bijzonder goed. Totdat taalkundige software aan het licht bracht dat J.K. Rowling, de schrijfster van de Harry Potter-boeken, de eigenlijke auteur van het boek was. Ineens stond het boek boven aan de bestsellerlijstjes.

5. Waar keek de software NIET naar in de analyse?
 - a. De lengte van de woorden.
 - b. De lengte van de zinnen.
 - c. Het gebruik van functiewoorden (o.a. voorzetsels en voegwoorden).
 - d. Het gebruik van inhoudswoorden (o.a. zelfstandige en bijvoeglijke naamwoorden).

Dolfijn

Schotse onderzoekers hebben ontdekt dat wilde dolfijnen unieke fluitsignalen gebruiken om elkaar te identificeren. Het is een soort naam, waarop andere dolfijnen in de omgeving niet reageren. Er is al veel onderzoek gedaan naar diertaal, maar tot nu toe kan alleen bij mensen echt van 'taal' worden gesproken.

6. Waarin lijkt de 'taal' van dolfijnen wel op die van mensen?

- a. Dolfijnen gebruiken ook hun stembanden om geluiden te produceren.
- b. Dolfijnen kunnen het ook hebben over abstracte zaken als 'liefde' en 'kennis'.
- c. Dolfijnen kunnen ook fluisteren.
- d. Dolfijnen moeten de taal ook leren van hun ouders en omgeving.

ABC

Treindienstleiders moeten sinds vorig jaar in hun gesprekken met machinisten het NAVO-alfabet gebruiken. Dit zou veiliger zijn, maar volgens de treindienstleiders zorgt het juist voor verwarring. Er bestaan verschillende spellingsalfabetten om woorden mee te kunnen spellen.

7. Hoe spel je 'trein' in het NAVO-alfabet?

- a. Tango - Romeo - Echo - India - November.
- b. Teunis - Rudolf - Eduard - Izaak - Nico.
- c. Tommy - Robert - Edward - Isaac - Nellie.
- d. Tripoli - Roma - Edison - Italia - New York.

Nijntje

De Nijntje-boeken van Dick Bruna behoren tot de meest gelezen kinderboeken ter wereld. Eerder werden de boeken al in het Fries en het Brabants vertaald, nu kunnen ouders ook in het Zeeuwse en het Maastrichtse dialect voorlezen. In de meeste vreemde talen heet het konijntje Miffy.

8. Waarom heet Nijntje in de meeste talen Miffy?

- a. Andere talen kunnen 'Nijntje' niet uitspreken.
- b. 'Nijntje' klinkt in het Spaans als een scheldwoord.
- c. 'Nijntje' lijkt op 'nine': een ongeluksgetal in China.
- d. Zo heette ze eerst; 'Nijntje' kwam pas later.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit
Leiden

